

Dicitur xlij de impedimento matrimonij quod venit ex propinquitate spirituali.

De parentium gradu uis famosa questione tecum. Quia opera egit magister de cognatione carnali. in hac parte agit de spirituali. et tunc habet propter presentem distinctionem quod per diuidi in duas pres. In prima agit de cognatione spirituali. In secunda vero agit de sedis nuptiis. quoniam illas esse licitas. quod est super diuisa sicut et rotarum procedere. et hoc facit ibi. Secundum est etiam quod non solum prima vel secunde nuptie tecum. Prima ergo

DI-XLII

Est quidem quod litera spiritualis cognitione contrahatur. talium graduum factum est. quod in aliqd (licet minime sufficienter) dicitur. Nam de spirituali cognatione addam. quod etiam personas impedit ut non sunt legitime ad inuidas nuptias. Tria quidam sunt. sanguinitas. affinitas. et spiritualis germanitas. Et sanguinitas est inter eos qui iunguntur secundum lineam generis. Affinitas inter eos qui generi quodem non sunt coniuncti. sed mediate genere sunt sociati. Clericorum. Clerorum filii fratri mei qui non est de genere meo. per ipsum qui est de genere meo inibi a finis facta est et ego illi. Spiritualis primitas est in patre et comatrem. et inter eos qui sunt in alterius de sacro fonte levauerit. vel in cathezizatioe. aut confirmatione tenuerit. Est etiam inter filios eiusdem hominis carnalis et spirituales.

Spinales filii sunt quod de sacro fonte levamus. vel in cathezizatioe seu confirmatione tenemus. filii etiam et filie spinales eorum sunt. qui trine mersionis vocabulo eos sacro baptisimale tinguntur. Dicitur etiam spiritualis filia sacerdotis qui per patrem suum perficitur. Ubi Simachus Simachus papa. Quisque quod in persona suscipitur. ita non spinales papa. sunt filii. ut et ipsi quod vel nobis suscipiantur. vel sub trine mersionis vocabulo mergentur. Unde baptis Silvester mihi regenerauit. Silvester etiam ammouerit ut ad papa. suam filiam personalem nullum sacerdos accedat. quod scriptum est. Quisque quod in persona accepimus. ita non filii sunt ut in baptismo suscepimus. quod enim flagitiosa est comixtio.

Dicitur quod littera spiritualis cognitione matrimonij impedit. et agit de cognatione directa quoniam quod cognatio spiritualis impedit matrimonij in se. In concilio cœlestis. Quid autem copater et comatrem sibi iungi nequeant. nec per spiritualis. nec materialis filie vel filio spirituali ex concilio magistrinensi doceatur. De eo quod interrogasti si aliquis filiolam suam duxerit virorum. et de eo quod acubuit cum me spirituali. et de eo quod filium suum baptizauit. et virorum eius de fonte suscepit. hac causa dissidiū fieret contumelias. si post in tali copula perficeretur manere. sic ridentur. Si filiolam autem comatrem suam aliquis in coniugio duxerit. separandos esse iudicatur. et gravis persona percedens. Si vero iuges legitimis. vel unius vel ambo ex industria habuerint ut filium suum de fonte suscepimus. si innupti manere voluerint bonum est. sin autem gravis persona insidiatori iniungatur et separandatur. et si

habet duas. In prima ostendit quod littera spiritualis cognitione contrahatur. In secunda quod littera spiritualis cognitione contrahatur. Et illa dividitur in duas. In prima agit de cognitione directa. In secunda vero de indirecta. Ibi Soler etiam quod si comatrem tecum. prima pars iterum dividitur in duas. In prima agit quod cognatio spiritualis impedit in se. In secunda vero in copatore ad cognationem legaliter. Ibi. Quod autem spiritualis vel adoptivus filius. Et ita tria determinantur in hac distinctione. Primum est de cognatione spirituali. secundum est de legali et tertium est de nuptiis.

Puaricatores iugum supinxerit acerrima persona mulier. et sine spe iugum maneat. Ex his appareat quod aliquis filiolam suam vel comatrem non potest sibi copulare nuptialiter. et si plumpum fuerit separandi sunt. Qui autem legitime coniuncti sunt non iugum separandi sunt. quod alio eorum insidioso filium de fonte leuauerit. Quod etiam natus Nicolaus laus confirmat dicens. Nos desideras utrum mulier papa. quod viri filium ex alia semine. genitum de sacro fonte levauerit. postmodum possum cu[m] eodem viro copulari. Quos igit[em] n[on] possit decreuimus. quod secundum canones sacros nisi ambo per sensu[n] nulli religiosis obtinerentur. et dimittere coniugem. cu[m] apostolus precipiat. Noli. scilicet. Lo. viii. refraudari in iuuenienti forte ex consensu ad ipsos tecum. Ita predictus natus quoddam feminas desidioso. quoddam vero. Et concilio fraudulenter utra viri suis separant. propositos filios co[m] cabulonem. rati episcopis ad confirmationem tenuisse. unde nos digni fudimus. ut siq[ue] mulier filium suum desidia aut aliquis fraudet. et ea episcopo tenuerit ad confirmationem. propositi fallacia vel fraudem quodam vivat personam agat. tunc a viro suo non sepe. Ita Jobes papa. Ad limia sancti Petri Jobes papa non nomine Stephanus venies. non pro consulatu innotuit per Anse[li]mum. et filium suum in extremo vite positum non baptisimi innocentem vnde lotum absentia sacerdotum cogente baptizauit ecclesie episcopus propriis manibus suscepit. atque per misericordiam negocio reuerentia tua per statu[m] hoiem a sua coniuge iudicauit esse separandum. Quod fieri nullatenus dicitur scriptrura. Quos de coniunctis habent non sepe. Et dominus fratres xix dimittere virorum nisi conformatio si subet. Et nos fratres ydatis auctoritate fratris dicimus dimittendum esse et in culpa. et iudicandum quod necessitas inrulit. Non baptizandi op[er]lay[er] fidelibus. (si tunc necesse fuerit). libere potest. Ubi si superdictus homo filium morib[us] aspicies ne animam perpetuam perdere dimitteret. vnde baptismaluit. ut enim de morte eriperet. bene fecisse laudatur. Jobus que si virorum sibi in obitu legitime sociate impune dominum vixerit iudicamus manere coniunctum. nec ob hoc se parere debere. His aliusque pluribus auctoritatibus edoceatur coniuges non esse separandos si post legitimam copulam alio alteri filium de fonte leuauerit vel in confirmatione teneat. Ihesus autem obuiare vobis quod obviavit patrem. Quid perire. Peruenit ad nos dyaconos scripturam vobis episcopis missis obstante deferes quodam viri et mulieres per iterum sabba viat. post paschali p[ro]missione incursu nescientes filios suos suscepissent de lauacro. cupisque scire an propositi habebant virtutem mulieres ad proprium vestrum redire. an non

Liber

Dicitur deo hoc acre mestis poy in qsiuim dicta. et in uenim i archinu i in armariu aplice sedis. i a lia pugisse in plurib ecclis qz epis ab hac apli- ca sede volentib scire vtr viri ac mulieres rediret ad ppriu thoru br memorie scii ptes. Iuli pap Innoceti et celestin cu epoz plurimorū sensu in apostolū principis ecclia pscidētes talia rescrips- ruit et firmauerūt. vt nullo modo se in iugio reci- peret viri ac mulieres qzqz bac rōne suscepserūt natos. s separerūt se. ne suadere dyabolo tale viciū inualescat. Itē si qz filiastrū vel filiostrā suam an epm tenuerit ad zfirmatoz sepe ab vxore sua. et alia nunqz accipiat. Hec autem vel ad terrorē dicta sūt. nō qz ut eēt faciēdū. s ne illud fieret sumope cauendū. vel de illis ē intelligēdū. qz pri filios suos vicissim de fonte suscepserūt. qz fieret iuges. Premisis autem aueritatib omo pscientēdū ē. vt siue ppriu siue tm viri filii mulier de fonte suscepserūt. nō a viro sepe. Qd de viro sili optet intelligi.

Dicit quō cognatio spūalis ipedit m̄rimoniū umi cōpatōe ad cognatoz legale. c

Nicolaus pularine qz. Nicola pap̄ testaf ita inqens. ita pap̄ ad cō diligere dzbō eu qz se suscepserūt de sacro fonte sicut sulta bul p̄fem. In frēs et filios spūales gratuita et scīa cō munio ē. qz dicēda nō ē p̄sanguitas s h̄ida spūal p̄ximiras. vñ ins eos arbitror nō posse fierilegare iugiu. qz nec inter eos qz natura. et eos qz ado- ptōe filii sunt. venerade leges m̄rimonia p̄trahi p̄mittunt. Itē. Si ins eos nō p̄trahit m̄rimoniu qz adoptio iugit. qz poti a carnali optet ins se cō- tubernio cessare. qz p̄ celeste sacra regeneratio scīspūs vincit. Hoc at qdā volūt intelligere de il filiorū qz an lis tm filii qz cōpatres faciūt. daliis vno qz qz cōpaternitate vel post geniti sūt p̄cedit qz legitimē vel post time et liceit p̄nit. Quibz videz p̄sentire Urbanus nani sunt. scds dicēs. Sup qz cōsuluit nos tua dilectio. hic Urbanus vñ residēdū. vt et baptismū sūt. si ins tate necessitate semia puez in noie trinitatib baptizauerit. et qz spūaliū pentū filii et filie. an vel p̄ cōpaternitate ge- nite p̄nit legitime p̄iugi. p̄ter illa psonā qz cōp̄tes effectis sūt. Paschal vno scds p̄ cōpaternitate geni- tos copulari p̄hibet scribes regino epo p̄ susce- ptū filii de fonte vel filia spūalē qz ex cōpatre vel ex cōm̄fesuerint nati m̄rimonio iugis nō p̄nit. Illud etiā notādū ē qdī tr̄buriēs p̄cilio legit. Si qz sue spūal cōm̄fis filia fortuit et ita p̄tingēte rex calu in iugiu duxerit. matuori fuato p̄cilio hēat. at qz legitimo p̄nubio honeste opamdet.

Agit de cognatoe indirecta. an qz ducē possit duas cōm̄fes altera post altera. d

Solēt etiā qz si cōmatrē vxoris p̄ ei obitū qz Nicolaus ducere valeat. De h̄ Nicola pap̄ sic scribit. Sci- p̄p̄ p̄stā scīat a nob̄ scītas yfa. si qz duas cōm̄fes h̄feva epo.

Quartus

leat. vna p̄ alterā. In qz meminisse obes sc̄ptū ec erūt duo in carne vna. Lū ḡster qz vir et mulier. H̄s. vna caro efficiūt. restat vix cōpatre p̄stitui muli- eri c̄ assūpta vxor cōm̄f erat. et iō vix illi semie nō posse p̄iugi qz cōm̄f ei erat. cu qidē fuerat vna ca- ro effect. Ille at illud p̄trariū vñ qz spūalē h̄z cō Et triburi patre c̄ filii de lauacro accepit. et viro ei cōm̄f si enī cōclio est. Ize defuncto cōpatre suo ei vñdūa ducere in vxore. qz nulla ḡfatio spūal secernit. Itē ex expla Pascali pape. p̄ vxoris obitū cu cōm̄fe vxoris cō iugio copulari nulla rō vñ auctras vñ p̄hibere. Hō em p̄ carnis vñionē ad vñionē spūs p̄trās. Sed Dēmīatō scīdū ē qz auctras nicolai de illo ait qz vxori sue de bitū reddidit post qz cōm̄f illi extitit. Allie vno au- toritates de illo agūt c̄ vxor post qz a viro suo de- relinq̄t. illi cōm̄f efficiēt. ne p̄ cōpaternitatē a viro Urbanus ḡz ab eo cogscat. Solz et qz si vxor cu viro sli papa. debeat i baptismo suscipe puez. De h̄ urbanus ait Si vir et vxor cu marito i baptismo sli nō debeat suscipe vxor p̄fici puez. nlla auctē vñ vñrep̄t. p̄hibitū. s vñ ipa puri mulieras spūal p̄ficiat. ab eo labet infamia p̄fici. inu puez. mis dcreunū. vt vñtriḡ sit ad h̄ aspirare n̄ p̄sumat. qz p̄iaclare flagitū cōm̄fit qz duab cōm̄f vñ fororibz nupsit. magna pñia d̄zetiūnigi.

De sc̄dis et tertius nuptiis et deinceps. e

Scīdū ē etiā qz si solū p̄me vñ sc̄de nuptiis sūt lici- te. s enī terti et qz te sūt dñande. vñ Aug. Se Aug. i li- cidas nuptias oīno licitas apls p̄cedit. De ter. de vidu- tiis at et qz i de vñtra pluribz nuptiis solēt hoies tate. mouere qz. Si qz audeat diffinire qdī aplim s. Lo. vñ. video diffinisse. ait enim. Sidormierit vir ei. cui vult nubat. si dīc p̄m vñ sc̄ds vñterti vñ qz uslibet nec nob̄ diffinēdū ē. cōd si diffinīt apli. Tñ vñ bie- uis rñdeā. nec illas nuptias debo dñanare. neceis verecūdā numerositatis auferre. n̄ p̄trahiane verecūdā sensū audēo dicēt. vt qzīs voluerit nu- bāt. n̄ ex meo corde p̄ter sc̄pture auctētē qz asili- bet nuptias dñanare. Idē testaf h̄iero. Ego nūc liba voce exclamo. nec dñanarii ecclia bigamā. i- mo nec trigamā. et ita lice qnto et sexto. quēadmo dū sc̄do marito nubē. Ap̄st̄ tu bigamos a sacerodo. I. Thī. i. talib honore excludit. Sz h̄ n̄ sc̄p̄ vñcō vñcō bigamie imo p̄ facit vñtute. vt sit vna vñi sīc vñica vñci. Illud tu cesaribz cōcilio vñ innuē bigamia ē et p̄ctm. Presbyter in qz i nuptiis bigamī p̄z dēs p̄uenit qz cu pñia bigamī indigeat. qz serit p̄sbr qz talibz nuptiis possit p̄bere p̄lensū. Sz h̄ de illo intelligi p̄t qz p̄me vxori insidiat p̄utat desiderio sc̄de. vel p̄signaculo sacri illud dī qdī in bigamo nō fuit. Amb̄ etiā dicit. qz p̄me nuptie tm a dño sunt in. Amb̄ sūt- stute. sc̄de vero sunt p̄missē. et prime nuptie subeplam ad benedictione dei celebrat̄ sublimiter. sc̄de ye Lorini. ro etiā in p̄senti carent gloria.

H D intelligentia. huius p̄tis circa tria incidit b̄ p̄ncipaliter questio. sicut tria sūt q̄ magister de termiñat. Primo q̄nt de cognatione sp̄ualis. Se cūdo de cognatione legali. Tercio de secundo federe nuptiali. Quādū ad p̄mū p̄mo p̄cedamus p̄ modū narratoriis. Secundo vō p̄ modū inq̄stiois. Lire p̄mū tria sūt notāda. Primo q̄d sit. Secundo q̄ eius species. Tercio q̄d mōis trahatur. Depmō sc̄idū q̄ cognatio sp̄ualis ita diffinit. Cognatio sp̄ualis ē pp̄niquitas aut primi tas p̄ueniens ex sacramēti donatōne. vel ad id necesse. Unde tam ille q̄ baptizat q̄ ille q̄ tenet primus q̄ cog/ natu sp̄ualiter iudicat. xxx. q. 1. oēs q̄ si p̄nīa. 2. etra 2 de cognatione sp̄ualis. cap. vi. De secundo notādū q̄ con sanguinantis sp̄ualis tres sūt sp̄es. Una dī cōpaterni tans q̄ a cēditur inter p̄fēm sp̄ualē & carnalē p̄tēs. Alia dī p̄fnitas & hec arceditur inter eū qui suscipit & eum q̄ suscipit sive si masculus sive femina. Tercia dī pri/ ras. hec attendit inter filiū spiritualē & filiū carnalez p̄cise & vniuersalit̄. nō se extedit nisi ad illū q̄ suscipi tur. xxx. q. 1. iuḡ his q̄bus. et extra de cognatione sp̄ua li. cap. tua nos. & om̄s species impedit matrimoniu 3 De tertio sciendū q̄ sp̄ualis cognatio dupliceiter trah/ bil. q̄z directe & idirecte. Indirecte vt q̄n̄ vero efficit co/ mater alicuius p̄ actum viri. vel ecōtra vir efficit cōpa/ ter p̄ actū viroris. Directe vero trahitur p̄ actū p̄p̄m. vt cu tenet aliqui vel aliquā ad sacramēti suscep̄tōe. Sz circa hoc fuerūt tres opiniones. Prima dicit. q̄ sic ut septem sūt dona sp̄uſanci. ita sūt septē dōa baptismi. sz q̄ p̄mo pabulo salis v̄sq̄ ad affirmatiōē que fit per ep̄m̄. er in gl̄ber hoy cōrabitur cōparernitas. ita q̄ nō p̄ esse m̄rimoniū inter tales. xxx. q. 1. p̄uenit. in fine Sc̄da dicit q̄ p̄ tria tūi sacramenta. trahitur. s. p̄ cathecī/ mū baptismū. & affirmatiōē p̄pi. de sc̄ra. dist. iij. in cathecīsmo. Tercia opinio parū differt a sc̄da. dicē enī q̄ in his tribus trahitur cognatio sp̄ualis. sed in bap/ tismo et confirmatiōē adeo fortis ē q̄ impedit trahē/ dūer dirim̄tā trac̄tā. xxx. q. 1. si q̄ siliastz. In cathecīsmo aut̄ trahitur adeo exilis. q̄ vir impedit trahēdū. et nō dirim̄tā trac̄tā. extra de cognatione sp̄ualis. trac̄to sed q̄ istarū opinionū sit vertor dubitatoē habet. p̄ro/ p̄retra circa hoc tria queruntur. Primo q̄. virz cognatio sp̄ualis trahatur q̄ aliquod sacramētū. Secundo queruntur virz impedit matrimoniu. Tercio queruntur virz trāscot ab uno in alterū.

Q uestio I. a. Circa quā sic peeditur. et cognatio sp̄ualis cōtra/ barur p̄ sacramēta videatur q̄ illud q̄d. xxx. q. 1. Om̄s q̄ suscep̄tōe ita filiū n̄i sūt v̄ illū q̄ nobis suscipienti bus v̄nda sacri baptismatis regeneravit. g. z. T̄cē hoc ostēditur rōe. q̄ cognatio attendit penes generatō nē. Sz sicut ē carnalis generatio filiis. ita est t̄ spiritualis in sacramēta. cum ergo sit v̄a regeneratio vide. q̄ ibi sit vera cognatio. **C** ūt qui suscipit aliqui de bap/ tismo tenetur cu ūtare et erudire in sp̄ualibus. q̄ obli/ gotur ad actum sp̄ualem. ergo p̄ aliqd vinculū spiritu/ ale. hoc aut̄ appellam̄. cognatiōē. g. z. **T**̄cē reue/ reniū er honore tenet alīs ci facere qui se regenerauit maioriōz alīs. h. aut̄ nō est. p̄pter aliud nisi p̄p̄ illud mādarū quo p̄ est honorandus sp̄. aliter p̄ alīs hoībus ergo ut̄ aliquo mō est pater. sed nō carnalis ḡ spiritualis. Sed carnalis paternitas facit cognationē carnalē ergo sp̄ualis sp̄ualem. **L** otra maius ē vinculū chari/ totis. q̄ alīcū sacramēti. sed vinculū charitatis nō effi/ cit aliquā cognationē nec carnalē nec sp̄ualem. ḡ nec p̄ aliquod sacramēti cognatio trahitur. **T**̄cē inf̄ om̄ia sa/ cramēta sacerd̄z eucharistie ē matoris vñcōis. p̄ eo q̄ ynit

in vno corpe. sed p̄ sacramēti eucharistie suscep̄tēm n̄ la efficitur sp̄ualis cognatio. ergo nec v̄a. **T**̄cē pl̄ assimilātur et cōueniūt p̄ticipātes vnu sacramētū. q̄ dans t̄ suscipientia inq̄ntū bm̄t. sed q̄ p̄ticipant id la/ crāmētū. p̄pter hoc nō dicūt habere cognatiōē. nec nē sp̄ualem nec carnalē. ergo z. **T**̄cē q̄ pater et filius sunt primi. necesse ēq̄ filiū ab eodē p̄e p̄cedētes sint primi. & cognati in cognatione carnali. ergo pari rōe si est cog/ natio inter p̄mū sp̄ualem & filiū. erit cognatiō inter filiū os sp̄uales eiusdē p̄tēs. ḡ oēs q̄ baptizarem̄ ab vno el/ sent cognatiō spiritualiter. ergo cu hoc non sit verū. nec illud ē verū q̄ cognatio sp̄ualis sit in dātē sac̄m & su/ scipiente. **T**̄cē dōm q̄ sp̄ualis cognatio est & esse dī. 4 **B** p̄pter conformitatē sp̄ualū ad carnalia. Sicut em̄z est carnalis generatō in qua est vinculū & dā amor na/ turalis. sic & spiritualis regnatio p̄ sac̄a oīc̄. et p̄ illā su/ milis aliqd vinculū acēritur & am̄os sp̄ualis. & ideo illās sacramētis p̄cipue trahit in quibus ē regeneratio. Qm̄iḡ dispo ad regeneratōē ē i cathecīsmo. regene/ ratio in baptismō. regeneratōē cōsummatō ē cōfirma/ tōe. hinc est q̄ in his tribus fm̄ cōēm op̄inōē tra/ bitur cognatio. Sz m̄ q̄ cathecīsmo nō est v̄a regenera/ tōe. ideo nō trahit ibi v̄a cognatio nec alligatio fortis. Sz aedo exilis. vt sic ut dī ē nō dirim̄t matrimoniu ē con/ tractum. et vir impedit trahēdū. Et sic cēdētē sunt s̄ rationes ad hoc. **A**d illud q̄d ob̄ in contrariū dī v̄y/ culo charitatis et sacramēto altaris. Dicendū q̄ in neu/ tro arceditur regnatio. Sz in aqua & sp̄uſcō. quoz vnum est in sac̄o baptismi. reliqui ē sac̄o affirmatiōē. & si ali/ qua regeneratio sp̄ualis arcedat penes v̄tutes. hoc sc̄t cognatiōē ad deū et filiū dei. nō filiū vel cognatiō bo/ mis p̄ eo q̄ v̄tute op̄arē ē i nob̄ sine nob̄. sac̄im āt dī/ sp̄ens p̄ boīem. **A**d illud q̄d ob̄ de p̄cipiatōe. di/ cendū q̄ p̄cipiatōe sacramēti ē vinculū cōēs sive ab eodē sive a diversiſt. q̄ vnu dī. vna fides. vnu baptismū. Sz cognatio est vinculū sp̄eciale. & iō sac̄i cōparticipatio nec ē cognatio nec facit cognatiōē. nō sic dīatio nec su/ sceptio sacramēti. Imō dicit ordinē ad aliquā p̄sonā sp̄i/ ritualē. & quoddā vinculū supaddit. et quandā sp̄ales/ tensionē. & hāc rectissime possim̄ appellare cognatiōē et sic p̄ illud. **A**d illd q̄d ob̄ v̄tio de fraternitate car/ nali. dōm q̄ nō est sile. q̄ v̄tūq̄ est vinculū sp̄uale. & ali/ quo mō maḡ cōueniūt q̄ generatō ab eodē sic ut supra/ mōstratō fuit. Qui ab baptizarem̄ ab eodē nō maḡ p̄ueni/ unt q̄d q̄ baptizatūr a diversis. Empliū ex affinitate et/ affinitate n̄ surgit tertia affinitas nisi inueniat̄ slāgi/ tias q̄d vinculū p̄ se. sic ex ḡtōe sp̄uali ex v̄tūq̄ p̄tē/ surgit cognatio sp̄ualis et alīa p̄te sit slāgitas. Vnu ḡtōe ponit infiliū sp̄uale & filiū carnalē. n̄ inf sp̄uale & sp̄uale. & sic p̄ illud. **Q** uestio II. b. T̄cē cognatio sp̄ualis ip̄ediat matrimoniu. Et q̄ sic v̄. xxx. q. 1. te eo q̄d infrogast̄. z. si filiolā aut̄ cōmarē suā alt̄ q̄d ē m̄rimoniū dixerint. segundos cē iudicant̄ & ḡtōe p̄p̄cēdōs. Iterōe v̄. h̄tōm. T̄cē bōest̄ & puriū custo/ diē dūt ē vinculū q̄sto ē s. cē & sp̄uale. si ḡ p̄ter hoc statē/ n̄ p̄tē trahit v̄bi in fūcēt v̄cīl carnale & cognatio car/ nalis. multo fort̄ v̄bi in fūcēt ḡtōe sp̄ualis. T̄cē q̄ ē p̄/ rum. ḡtōe carnali tractad̄ & cōficiū slāgitas. Sig/ ille affect̄ n̄ admittit copula carnis. Imō n̄ salit̄ refu/ git. ḡ & ḡtōe sp̄ualis v̄ v̄. Lōtra ḡtōe sp̄ualis māct̄/ sumul cū m̄rimōto. ḡ n̄ p̄p̄d̄. Probatio. xxx. q. 1. de eo q̄d infrogast̄. Si iuḡes legitrimi filiū suū de fōte sus/ ceperit si voluit sumul maneat̄. ergo non compellātur/ separari. ergo spiritualis cognatio non impedit/ T̄cē cognatio carnalis disponit ad sp̄ualem. ḡ non ba/

Liber

bent opositos ad inuitos. qd una non possit alteri impedi-
mentum. Nec coniunctio cornis susceptioni sacri nec coeuer-
so. Itc plo facit qd aliquo de errore trahit ad fidem qd qd ba-
ptizatu leuat de fonte. Sz si qd auertat aliquo ad fidem
no impedicet ea trahere. Imo p spousalia trahere sib
bac odiere si velit ad fidem venire. qd nec impedit si leuat
de fonte qd etiam possit trahere. Itc diversitas i prici-
patos facti impedit matrimonium. reputata cule dispari-
tas. Sz oposita huius opositos effect. qd facit formi-
tatem in cultu et sacramento disponit ad sacramentum. h aut
facit displosatio et collatio baptismi. qd t. Dicendum
qd cognatus spousalis pot sed aut procedere matrimonium
Si sequas generaliter vez e qd no pot infringere marri-
monij vinculum. Sz in qd ad ius soluedi debet distin-
guendu. qd hoc aut factu est necessitate. reputata qd par-
vulus in piculo mortis et no est qd baptizer cum. aut ex
ignorantia. aut ex industria. In pmo casu simplicit non
amittit ius perendi nec soluedi. In scdo casu sibi si fuit
diligentia no amittit. In tertio casu amittit ius petendi
qd hoc facit. in qd peccatum suu alteri imputari tene-
tur reddere. Et h totu affirmat p auerates qd sunt in lute-
ra. quaz quodam optet reducere ad cordia p predicta di-
stinctio. Si aut cognatio spousalis procedat matrimonium
illa in qd trahit p baptismu et firmat. sic impedit
trahendum et dirimit trahendum. p o qd facit simplicit illu-
guritas. et i si videat vinculum trahi. no t trahitur
Impedit aut cognatio matrimonii fm tres differenti-
as. scz paternitatis. copaternitatis. et fraternitatis. su-
cut pbs. xxr. q. i. de eo qd interrogastis. et in aliis his
sequentibus capitulis et. xxr. q. iiii. p totu. Per banc di-
stinctionem patet responsio ad pmo obiectu. qd illa auto-
ritas intelligit de cognato qd sequitur matrimonium que
no potuit soluere pugnare qd inter personas legitimas erat contractu. Ad illud qd obr p una cognatio
est ordinata ad altera. ddm p veru est. no tam in codice
ed i diversis. Sicut enim carnis coniunctio ordinata ad ge-
nerationem. no tam generas d3 cu filia carnalis coniun-
ctio. ppter nouitatem vinculi. sic intelligendu qd no d3 bap-
tizas cu baptizato carnaliter consenserit. nec p matrimo-
niu copulari. Amplius qd una boz vinculoy sit or-
dinata ad alterz. non t spuale ad carnale scz ecouerso. et
i postea infuenit cognatio spousalis. nunc d3 infuenire
coniunctio carnalis. Ad illud qd obr de illo qd reuocat
ab errore. ddm p illud vinculum no solu facit impeditio be-
neficij scz etiam statutu ecclesie christi. Si at qras qremas-
gis institutu ecclesia. ddm p nullu institutione d3 ho-
mo generari scz solu ad generationem disponit. In baptis-
mo autem qd coniunctio. et i no sic trahitur vinculum qd presto
matrimonio impedimentu p documentu fidei sicut qd sacramen-
tu baptismi. Ad illud qd obr de diversitate cultu qd i-
pedit. ddm p circa actum virtutis trahit et ture corrum-
pi ab extremis. qm virtus desiderat medium. sic aliquid mo p
euenire i sacramentis. maxime circa matrimoniu. Unde
sicut impedit aia dispartate. ita etiam impedit aia primi-
tate.

Questio viii. c

Utr spousalis coniunctio trahat ab uno i alterz. reputata. ab
viro i vir. et qd sic vir. xxr. q. iiii. c. i. sciscitat. Post vir
copatre constituit illi mulieri cuius matrimonio assuptavre
et coniunctio esse videbas. Itc ibidem ex cœilio calcedonii
Si d3 cu duabus sororibus aut cu duabus coniunctibus domi-
nit. sicut antiquam i suetudinem octo annis peniteat. qd
p m3 e trahere cu duabus coniunctibus sicut cu duabus
sororibus. Itc rœ vir qd vir qd cognatur noster necessario es-
sifici affinis omni p sanguineo mulieris qd cognat° car-

Quartus

noliter et hoc ppter hoc qd efficietur ynum corp. ergo
pari rōne si mulier qd alicui cognata spualiter. si iungat
alicui necessitatem qd ille officia affinis eidē. Itc magis vni-
untur vir et vro: vntate carnis qd mater et filius. Sz qd
efficitur p spousalem alicui necessario officia coparum mīris.
ergo multo fortius qd officia copater viri officia compater
vros. Contra. xxr. q. iiii. qui spualibz copatricem cu
ius filia de lauacra fontis accepit et eius vro: mater e
no licet eidē copatres suo defuncto e qd vidua ducere i ux-
ore. Item i sequenti capitulo p obitū vros sua cum
comatre vros coiugia copulari nulla videat rō vel eu-
crota phibere. Itc rōe vir qd vno carnis et spūs sim-
pliciter sui dispate. qd una ad alia no trahit. qd no vi-
det qd ab uno ad alterz trahat cognatio spousalis. Itc
qntumcumq vir fuerit amicu sive filii dei. p h vro: no co-
iungit teo nouo vinculo nec ecouerso. ergo partē rōne
qd vno spousalem alligat alicui. non ppter hz alli-
gat et alter. Ddm qd cuz auetra sunt ad vratā p
cognatio spousalis aliquid mō trahit a muliere i vir. aliquo
mō no. Sz in noradū qd magis et erat gratian⁹ distinguere
sicq postea alterz iugū. Itc cognationē cu aliquid. aut mu-
tuo se cognoscit aut no. Si sic. tūc transit cognatiō spi-
ritualis ab uno i alterz. Si no. tūc no trahit. Sz ista re-
spōsio a iuris spiritu no approbat. nec ipm capitulū xcor-
dat. xxr. q. iiii. p vros obitū. vbi d: qd p vniōem car-
nis non translat ad vnitatem spūs. Si ergo aliquid vel ali-
qua hz cognationē spūale. p sequente copula talis cogni-
tio i alterz n trahit. Et i o aliquid distinguendū. qd aliqui muli-
ter vel aliquid vir p trahere cognationē spūale. aut p actu su-
um aut p actu alterius. aut qd leuat alterius filiu: aut qd
leuat eius filii. Si p actu alterius. sic nullo mō trahit
nec coicat. Si p actu p ptiū. aut ante carnale copulam.
aut post. Si ante. tūc no trahit nec coicat. qd p vniōem
carnis sequente trahit ad vnitatem spūs pcedentem. In
his duobz casibz hz duas comatres. Si vno p actu p
ptiū. Itc post carnale copula. cu vir et mulier sunt una
caro et vnu pncipiu. opatio sive actio vnius alteri attri-
bus. et in hz cau no i hz duas comatres extra de cogni-
tione spūali. martinus bertā. Et rōe huius assignat vnuas
pncipij. et sic soluunt pثارietates. Et hec continet in his
versibus. Que mibi vel cuius mea natu fote leuavit. Hec
mea comater fieri mea no valer vro. Si qd mea natu no
ex me fote leuavit. Hac p fara mee no side veraboz hz.
Locedendū qd qd aliquid mō trahit vro: in vnu licet oliv-
e rōnes ad hoc inducere sint sophistice. Ad illud qd
obr incostrari tā p zrū. qd autoritates currunt fm illas
duas vias pdes. Ad illud qd obr. qd iste coniunctio
sunt oino diligat. ddm qd i vez. qm cognatio spūal fit p
actu corpore. et qd vnu corp. sunt ita qd vniitas pcedit. iō
qd fit ab uno. reputat fieri ab alio. Sz cu vniitas sed n
prenire ad vnitatem pncipij ac sacralis. Ad aliud
qd obr. ddm qd i esile. p hz qd hz fit p grām sacralē. et sic
pater illud.

Qd sequit qntu ad secundū articulū qd de cognationē
legali. Circa quā pmo pcedendū p modū narratō
nis. Secundū p modū inqūitōis. Circa quā tria sūt pnotā
da. Primo qd sit. et qd spūs. Secundo qd hz. Tercio quo
impedit matrimonium. Primo qd scicidū qd cognatio lega-
lis ita describit. Legatio legalis ē primitas proueni-
ens ex adoptione. Qd autem triplex primitas ex adopti-
one. Una est quasi descendētū qd attendit inter adoptā
rem et filiā vel in pte adoptatam. Alia est quasi a late-
re. illa que est inter filium naturalē et filiā adoptriam
Tertia hz qd qd affinitas inf adoptrā et vro: ad-

optatis. vel adoptatē & veroē adoptati. He sūt spēs d
q̄b p̄z dī i ure cano. Secō intelligēdū ē q̄ ista cōgatio
19 sicur p̄z p̄z suā. Ibitur p̄ actū adoptrādi. Adoptrare at
est extraneā psonā filii vel filiā vel nepocē. v̄l deinceps
legitimum assumere. Legitima aūt assumptio dīcī. q̄
nō om̄is psona p̄ oēm adoptrare. Nā adoptrare nō p̄t
mulier nūl ex rescripto pncipis sibi cedat in solaciū fi
liorū. Iste enī actus ē p̄pē viroꝝ. Itē. nō oīm gradopra
21 reno p̄t minor. rr. annis. nīl sōrte iusta cā interuē
Ille nō p̄t adoptrare q̄ pater familiā ē sūl iuris. & po
test generare. nā spado vel frigidus nō p̄t adoptrare.
22 Quilibet aūt p̄t adoptrari sive masculus sive feminā
23 dūmodo sit minoris etatis p̄t adoptratio. Unde siue si
minor siue maior. siue habeat p̄cē siue nō adoptrari p̄t
differētē. Qui enī sui iuris ē dī arrogat. & trahit in
24 p̄tē arrogatē. aūt ē in p̄tē p̄tē nō trahit in p̄tē
adoptratis. & dīcī simpliciter adoptrari. Prīmū dī sie
ri autē pncipis. scđm impio magistrat. Alia etiā dif
ferētē ē. q̄ adoptrās filio arrogato tenet relinquere q̄r
tē p̄tē bonoz. filio adoptrio nibil si nō vult. Tercio in
25 intelligēdū ē. q̄ cognatio legalis p̄ modū descendētū
27 & modū affinitatis semp̄ impedit matrimonium. Unde
nūl adoptrās p̄tē. nec eis cōiugū adoptria. nec cuꝝ v̄p̄o
filiū adoptrui. & sic de aliis. sī secūda spē nō menet im
pedimentū nūl ad sp̄p̄. sīz q̄dū ē & durat adoptrio. sī
ea soluta emācipatōe filii adoptrui vel naturalis. po
sita nō impedit. extra de cognatione legali. & xxx. q. ii.
ita diligere. &c. & tē. & adoptionē. &c.

H D intelligēlā aūt horz tria breuiter queruntur
Primo q̄. v̄z cognatio legalis sit aliqd v̄n
culū. Secundo querit. v̄z impedit matrimonī/
um. Tercio. v̄z trāscat ab yno in alterum.

Questio 1. d.
Līra quā p̄cēdīs sic & ostēdīs q̄ cognatio legalis dicat
aliqd v̄nclm fm̄ veritatē. Nicolaus p̄p̄ dīcī & habet in
līa. inf̄ eos nō trahit cōiugū q̄s adoptrio iūgit. & alīq
suctura & v̄nclm est ibi. Itē. cognatio p̄mo ē p̄ legem
naturalē. si ergo lex diuina v̄lra naturalē addit sp̄ualē
par rōne ler humana v̄lra naturalē addere poterit et
debet legalē. Prēsente patīl ē gn̄are filiū. ita & souere
& hereditate relinq̄re. q̄ cū aliqd assumit sibi aliquēz ad
bos actus. recte dici p̄tē. & ille filius. sed iste due sūt
relatōes primitas. & tē. Lētra. nullus p̄tē adoptrare si
bi aliquē i p̄tē. ita p̄tē ibi v̄nclm. ergo p̄tē rōne nūl
lus v̄t videſ v̄t sibi aliquē adoptrare in filiū. q̄ nullū ē ad
optr̄is v̄nclm. Itē oēs iusta sī filiū dī adoptrui. q̄ adop
trio ē v̄nclm q̄iale. sīz nō actēdī ibi cōgatio penes v̄ncl
lū generale. & tē. Itē in nobis nō sūnisi duo. s. ania et
corp̄. sīz p̄tē aīe cognatio sp̄ualis. ex p̄te corp̄is cog
natio carnalis cōtrabī. q̄ aut legalis cognatio nō diff
ferit ab istis aut sup̄fluit. Itē cognatio ē v̄nclm p̄p̄eu
um si ē v̄a cognatio. sed adoptrio nō est p̄petuū v̄nclm
q̄ adoptrio nō p̄tē emācipari. & v̄. & nlla sit tal cognatio.
P̄. dōm. q̄ ē ponere v̄nclm & gnatōis legalis. sī
aut v̄nclm transiup̄tē. & h̄z origine a cognatioe carna
li. sicut et cognatio sp̄ualis. Harris enī carnalis ē filiū
generare et filiū educare. q̄m iīg p̄ sacramētū regenera
tionis ē sp̄ualis generatio. hinc est q̄ cōtrabī sp̄ualis
cognatio. Rūtius. q̄m in adoptione fit assumptio alti
cūus ad actū paternū qui ē souere. educare. possēsiōez
dimettere. hinc ē q̄ est ibi affectus paternus & officium
ac p̄ hoc aliqd v̄nclm. hoc aut a legibus statutū est in
solariū filiorū q̄d ē marimū inter cetera ipis cōiugatis.
& sic p̄z quō cognatio legalis sit v̄nclm. Si aut querat

et sufficiēta h̄z triū cōgnationū. s. carnalis. sp̄ual. & 27
legalis. dōm. q̄ tripli cōpter p̄tē sumi. Uno mō penes tr̄b
plicē legē sī qua ē. s. naturalē. diuina. & p̄stīvā legē em.
Quādū ad p̄mū ē cōgnatio carnalis. q̄nū ad secūdū
sp̄ualis. q̄tū ad tērētū legalis. Secūdo mō p̄tē sumi
penes illud q̄d respicētū. Tria enī sunt in nobis bona. 28
bonū nature. bonū grātī. & bonū fortune. Bonū nature re
spicit cōgnatio carnalis. bonū grātī cōgnatio sp̄ual. &
bonū p̄tē fortune cōgnatio legalis. Tercio mō sic vi co
gnatio carnalis respicīat carnē. sp̄ualis. aīam. legalis
hōtō bōsem. His visis facile ē obiceris respondere.
Q Ad illū enī qd̄ ob̄ḡ filiū nō p̄tē adoptrare p̄tē. di
cedū q̄ sic uī naturalibz p̄tē generat filiū nō ecōuerso. ita
& in legalibz patris ē adoptrare filiū. nō ecōuerso. Nō
adoptratio ē quedā generatio. Ad illud qd̄ ob̄ḡ q̄
oms iusti sui filiū adoptrui dei. dōm. q̄ sic oēs sum̄ a 30
do. tū nō sum̄ oēs cōlanguiet. Q̄vis habet aīam vñnum
patrē p̄ eo q̄ sīc ē p̄ncipiu cōcē. sīz q̄n ab codē patre car
nali generamur. habemus. sīc vñclm speciale. sicut
pposito oportet intelligere. Ad illū qd̄ ob̄ḡ q̄ in nob
nō est nisi aīam & corp̄. dōm. q̄ nō tū i boīb ista attendūt
sed etiā adūcera. sed quedā respicētū aīam magis. qd̄z
magis corp̄. quedā magis cōiunctū. vt paret cū dīcī
tur hōtō intelligēs albo. et risibilis. Prīmū est rōne anie.
secūdū rōne corp̄. tērētū rōne cōiuncti. sic in p̄posito p̄tē
intelligi. Ad illū qd̄ ob̄ḡ q̄ nō est vñclm p̄p̄eu
um. dōm. q̄ duo sūt in adoptrōe. s. dominū & subiecīo. 32
& hec p̄tē amoueri p̄ emancipatōem. & est quedā bone/
statis alligatio que nō relind̄t exq̄ semel aīcīi inest.

Questio 2. e.
Utrū cognatio legalis debet impedit matrimonium
Et q̄ sic videſ. xxi. q. iij. ita diligere. Nicolo p̄p̄ dīcī et
habet i littero. inf̄ eos nō p̄tē matrimonī q̄s adoptrō
iūgit. Itē rōne videſ. q̄ altē ē & dīcī cē affect⁹ patern⁹ &
maritalis. sīg adoptrās aliquā tenet cā tractare affecti
one paternā. ergo nullatenē p̄tē nec dīcī affectōne mariti.
Itē cognatiōis vñclm ē p̄p̄tē p̄tē primitatē.
Sī in cognatiōe legali sit primitas. q̄ sit matrimonio
impeditētū. Lētra. cognatio ē de iure positivo. sī ma
trimoniū de iure naturali. sed ea que sunt iuris positi
vi non possunt super ea que sunt naturalis alligatio
nis. ergo ne talis adoptrō potest impeditre matrimonī
um. Itē matrimonī regūtū iure poli. nō iure fori. sī
tales adoptrōes sūt de iure fori. ergo p̄ tales adoptrōes
nō h̄z matrimonī impeditētū. Itē talis cognatio legalis
nullo bono matrimonī repugnat. sī om̄e qd̄ star i p̄e
dimētū matrimonī iōtē alte⁹ boni impeditētū p̄stat. q̄ 33
x. p̄. dōm. q̄ cognatio legalis sp̄edit matrimonī.
& rōtō h̄z est statutū ecclēsī cā legē cōfirmat & approbat.
Si aut querit q̄tē ecclēsī staruit. dici p̄tē q̄tē honestatē
qm̄ isti affect⁹. s. patern⁹ & maritalē cōtē psonā sūt
incōpossible salua honestatē. & qm̄ talis cognatio ad
effectum consanguinitatē p̄ducit. si quis trahit. iā
in hoc honestatē derogaret. & qui assūseret contrabī
re cū filia adoptria. aut p̄z aut nihil cum naturalitī
meret contrabere. cum illam assumptiōē ad p̄tēractā
dū v̄t filiū naturalē. & sic p̄z q̄tē p̄tē impeditētū. Quomō
āt sp̄editat fm̄ tres dīcīs ita q̄ fm̄ alterā ad tēs tēs sup̄
dictum est. Ratio aut huius est. q̄ illa adoptrō tenet rō
nem ei⁹ q̄ sub cēdē p̄tē sunt filia naturalis & fili⁹ ad
optiūus. nec se habent v̄t fratres. nisi quādū sic sūt. &
ideo hoc cessante p̄tē se habere scđm affectionē cōin
galē. His visis satis patent obiecta. Od̄ enī ob̄ḡ q̄ ius
positū nō repugnat iuri naturali. dōm. q̄ min. onū

Liber

35 nō tñ ē de iure naturali fm q̄ nū curat eccl̄sia. s̄ etiāz regi optet fm eccl̄astica statuta. Ad illud qđ obr. q̄ regi iure poli. iā p̄ r̄sio. q̄ eccl̄ia role impedimentū sua cōstitutōe cōprobatoe fecit esse validū. alioq̄ nō possit impedire. Ad illud qđ obr. q̄ nō impēcīt alioq̄ bonū matrimonij. dōm q̄ sicut supra dicū fuit de cognatiōe carnali q̄ impēdīt bonū naturalis hōesiatris. pp̄f qđ cōseruandū p̄ncipaliter ē institutū matrimonium.

Questio iii. f.

Utrū cognatio legalis trāscat in altero. Et sic v̄r. r̄t. q. ii. z habet in l̄ra. inf̄ cos q̄ natura et eos q̄ adoptiōne sunt filij. venerāde leges m̄rimonia trahit nō permittunt. b̄ aut nō esset nisi cognatio trāsciret a p̄re in filiū. ḡ r̄c. Itē plus accordat vniō carnis cū cognatiōe legali q̄ spūali. S̄ vniō carnis facit cognatiōe spūale ē cōem. ḡ multo fort̄ cognatiōe legalē. Itē cognatio carnalis et spūalis trāscit. q̄ pari rōne cognatio legalis. aut si nō q̄rō. q̄rō nō qđ si nō trāsciret. b̄ nō eccl̄ili q̄ vnicā cēt species. nū aut tres assignantur. Cōtra. q̄ cognatio spūalis ē cōicabilis. iō necessitē q̄ si aliq̄ efficiēt spūalis p̄ alieū q̄ efficiēt cōpater p̄ris eiusdē. q̄ pari rōne in adoptōe. qđ tñ nō cōdit. ḡ nō est cognatiōe trāscit. Itē q̄ in cognatiōe spūali trāscit. q̄a p̄re in filiū naturalē. iō ip̄ossible ē q̄ vñq̄ trahat filiū spūalis cū filio naturali. q̄ pari rōne nūq̄ possit filiū adoptiōe trahere cū naturali filia. cui q̄ trahit dī. r̄t. q. ii. q̄ adoptōe q̄sita fraternitas. Iuxta hoc q̄ cū vinculū cognatiōis legalē trāscit in filios et nepotes et in vrozes. q̄rō nō transitē 37 pentes cū se habeat in eadē primitate. **R̄e.** dō. q̄ vinculū adoptōis trāscit in altero p̄sona dupl̄. s. q̄ carnis committitionē et generationē. sed per carnis committitionē transit ad sp. q̄ generatiōe v̄o ad tempus. Et ratio būtē. q̄ talis adoptiō respicit bona sp̄alia et educatiōe paternā. et qm̄ vir et vror̄ diungunt ad sp. et r̄sa q̄ būt̄ p̄ induitō būt̄. iō h̄ib̄ vinculū semper tñ ad vroem. S̄ filiū naturales nec q̄ cohabitāt. nec q̄ cū pentib̄ habet bona. induitō. iō cū emancipans patrē et matrē relinquit. et bincē q̄ nō manet vinculū. et sic patet quō trāscit illud vinculū. et qm̄ simplicē et qm̄ ad t̄ps. **Ad** illud v̄o qđ q̄rō cognatio legalis nō trāscit in patrē. dicendum q̄ cognatio spiritualis transit in parrem. qm̄ eā dē regenerat quē p̄ generat. ita q̄ cognatio spūalis respicit bonū interiō. iō cōicat vno. et iō h̄ib̄ cognatio cōpactitatis. s̄ adoptiō adoptatū assūtū ad aliq̄ qđ etiā. iō nō sic cōicat. Qđ obr. secūdo iā p̄. **Ad** illud qđ q̄rō nō trāscit in ascēdēto. dō. q̄ humor venit a radice ad ramos nō ecōuerso. et qm̄ filiū rami sunt patrē. iō cognatio legalis a p̄re cōicat filijs. nō sic optet nec debet cōicare pentib̄. et sic p̄ totū.

Quis sequēt̄ q̄trū ad tertiu articulū q̄ de secūdo federe nuptiā. et circa hoc q̄trū tria. Primo. q̄rō vtrū sc̄de nuptiē sint licite. Secundo. vtrū sint sacrales. Tertio vtrū sint honorabiles.

Questio i. 8

Circa quā oñdī q̄ sc̄de nuptiē nō sint licite. Christo stōm. Sc̄dm v̄z accipe fm p̄cipiū apl̄ lietu. sc̄dm v̄citatē fomicatio ē. f̄ de vno quoq̄ indicādū ē fm p̄tratē ergo sc̄de nuptiē nō sunt licite. cū nec fomicatio. Item Zimb. a secūdo die subtraxit deus benedictionē. nobis intelligentiā relinques. nō bonū esse matrimonij duplex. quia ab unitate diuidit. sed ibi prefigurantur secundarum federa nuptiā. ergo r̄c. Item rōne videtur quia bigamus nō potest p̄moueri ad sacros ordines. sed peccātū nō infliguntur nisi pro culpa. ergo in bigamia ē

Quartus

culpa. Item peccatum est habere plures vrores simul nisi dispensentur a deo. ergo partitio videtur esse peccatum plures habere successive. Si dicas q̄ nō est simile. quia cum sint simul sit iniuria prima vrore nō ram successive. Cōtra. esto q̄ p̄ma vrore velit nihilominus est peccatum. ergo r̄c. Contra. abraham secūda cōtrahit nuptias Gen. xxv. cum cerbura et in hoc nō rep̄ benditur. ergo licetum fuit ei. et sic r̄c. Item. s. ad th. v. v̄olo iuniores nubere. filios procreare. matres families esse. loquitur de viduis. Item ratione videtur. quia nuptie sunt in rem edūm. sed cum multe moribū et nō est remedium. ergo licetum est remedium adhibere. ergo et matrimonium secūdo trahere. Itē nuptie sūti officium. hoc ē in p̄crationē filiorū dei ad cultū. sed multi post obitū vroze sūti ydonei filios a p̄cere. similē multe mulieres post obitū vroze. ergo licet trahere. **R̄e.** dicēdū. q̄ 40 nō tñ secūde nuptie sed etiā tērte et quarte et ampliores sūt licite. dum tamē fīat bono animo. sc̄. pp̄f. plem generandā. vel. ppter fornicationē vitandā. vel. ppter necessitatem sūt sustentandā. vt cū cōtrahit vir cū muliere. vt ip̄m foueat et econverso. Unū augustinus dicit. nō contemnū quotlibet nuptias. Et Piero. citiā. q̄ dñs nō dānauit mulierē septēcūrā. **Ad** illud ergo 41 quod dicit Christus. q̄ fm v̄tratē est fomicatio. dicēdū q̄ ip̄e vocat v̄tātē cōiecturā rōis. q̄ tñ sepe fallit. Is. pba. biliter iudicet. vel dicēdū q̄ fomicatio dicit quēdā immersio libidinis. q̄ illud matrē p̄sueuit mouere ad secūdas nuptias cōtrahēdas. **Ad** illud quod dī om. 42 brof. q̄ duplex matrimonij nō ē bonū. dicēdū q̄ illud ī telligēdū ē sic. i. nō est honorabile. **Ad** illud quod ob 43 h̄ic q̄ punit pena irregularitatis dicēdū q̄ nō posse ascendere ad sacros ordines nō ē pena. q̄ etiā nec mutus naturaliter p̄t accēdere. nec tñ b̄ est ei ē pena. Is. qm̄ nō est ydone. **Ad** illud quod ob 44 jūcū q̄ nō licet habere plures sumul. dicēdū q̄ nō est simile. q̄ vro viuente nō habet p̄staretē sui corporis. nec econverso. vir viuētē miliere et nō p̄t alteri dare. et si dat. T̄is facit. sed mortuus v̄re solutus est. et ideo alteri p̄t dare. et iō licet et nō p̄cat.

Questio ii. b.

Utrū secūde nuptie sint sacramentales sūt habeant rationē sacramēti. Et sic videſ. q̄rō sacramētu matrimonij efficiēt cōsensus animoz expressus p̄ verba exterio. a inter legitimas personas. sed talis ē in secūdis nuptijs. r̄c. Q̄ iste p̄sona sūt legitimē probatur. q̄rō nullo m̄re a matrimonij p̄p̄batur. Itē coitus excusat ī secūdis nuptijs. alioq̄ nō cōcederet eas apl̄. sed coitū in matrimonio excusat rōne medicina sacramētalis. ergo r̄c. Itē secūde nuptie sūt inseparabiles sūt et pame. sed inseparabilitas in matrimonio non venit ex parte boni. fidei nec pl̄is. ergo ex parte boni quod ē sacramētū. Itē q̄ cognoscit secūda coitū fomicatio nō efficiēt regularis. qui autē secundā cognoscit cū qua cōtrahit efficitur irregularis. ergo amplius est b̄ vñq̄ q̄ ibi. Is. nō nisi sacramētalis. ergo. r̄c. Cōtra qui iterat sacramētu facit cū cōsumelias. et ideo nihil facit iterādo. sed in secūdis nuptijs iterat matrimonij sacramētu. ergo nō est ibi sacramētu suscep̄tio sed cōsumelias. Itē vinculum matrimonij h̄bitur ex mutuo cōsensu. sed cōsensus est vinculum animoz. et matrimonij est vinculum quod nō solūt manētibus extremis. ergo cū s̄t sint incorruptibilis. semp manet vinculum primi matrimonij. sed alligat vni. sacramētalis nō p̄t alteri sacramētalis obligari ergo r̄c. Itē in secūdis nuptijs ē carnis diuissio ex p̄f.

et viri vel mulieris. sed christus est indivisus et ecclesia similiter indivisa. et unius solius sposa. et humana natura ad diuinam indivisa. ergo non manet significatio ergo *re*. *¶* Itē sacramentum est dignum beneficōne. quia sacramentum est et sanctificans. sed secunde nuptie non bene dicuntur. ergo non videtur ibi esse sacramentum. *¶* Secundum et duplicitate est loqui de secundis nuptiis. aut in se aut in relatione ad primas. Si in se. sic cum sit ibi. sensus expressus inter legitimas glosas est viri ibi sacramentum. nec est tibi carnis diuisio. sed uno carnis viri et mulieris. Si autem loquamur in comparatione ad precedentes. sic manet in eis sacramenti ratio incompleta propter carnis diuisioνē. quia in primis carnis suā vniuit cum uno. in secundis cū alio. et talis diuisio tollit de plenitude signationis. *¶* Ad illud ergo quod obiectur quod sacramentum iteratur. Dicendum quod sacramentū iterari non dicitur nisi primo manentes. sed prima est solutum virore mortuis. *¶* Ad illud quod obiectur quod in vinculum animarū que sunt perpetue. Domini quod est et anime et spiritus. et non est vinculum animarū nisi in mortuū contumice corporis. ordinatur enim hoc vinculum ad carnis amitionē. ideo solvitur cū anima separata et desinente animare. *¶* Ad illud quod obiectur quod secunde nuptie carnem diuidunt. Dicendum quod hoc est per accidens. quidam vniunt. et per sequens diuidunt. et sic est sacramentū rōe vniōnis. non ratione diuisioνē. tamē quod diuisio concurrit vniōni. nec est per se ferōne sacramenti. ideo non debetur ei tanta solēnitatis. et quod benedictio ē ad solēnitatem. ideoque tales nuptie non benedicuntur. et sic patet sequens. Sed attendendum est quod nuptie possunt esse secunde ex parte viri. et per parte mulieris. vel econuerlo. vel ex parte verius. In primo casu plus saluata ratio sacramenti. christus enim vniuit pluribus animalibus et sibi eas depositat. In secundo casu minus. In tertio minime. et ideo in primo casu cum mulier est virgo. quod uis vir sit bigamus. nuptie benedicuntur.

Quesitio *iii.* *l*

Utrū secunde nuptie sint honorabiles. Et quod sic videt. quod omne illud in quo saluata ratio honesti saluata rō bonabilis. sed in secundis nuptiis saluata ratio honesti. quod vitatur in honestas fornicatio. *g. re*. *¶* Itē gloria est patris filiorū successores in bonis relinquere. et maxime bonos. Sed frequenter in primis nuptiis non acquiruntur filii sed in secundis ergo videatur quod non habent plenam honestabilem sit secunda nubere. *¶* Itē omnia sacramenta diuina sit honoraā. ergo omne quod tener in se rōne sunt sacramenta tener rationem honestabilis. Sed secunde nuptie sunt honorabiles. *¶* Itē in lege quod nolebat suscitare fēme fratri. extrahebat mulier calciamēnum de pede et expuebat in faciem eius in signū obprobriū sempiterni. Deuter. xxv. eras si multo magis debet quis sollicitus esse de plesua quod de aliena. et si aliquis non habens filios de prima virore. ipsa mortua nolit contrahere cū alia. quod sit sibi obprobrium. ergo ab oppositis contrahere cū secunda est honorificum. *¶* Si tu dicas quod secunda est nunc in le. no. in qua queris secunditas mentis magis quod ventris. Obiectur in contrarium quod illud non soluit. quod si aliquid est bonum. sua iteratione non sit malū sed melius. quia duplex bonū melius est quam simplex. ergo si aliquid est honestabile. sua iteratione non sit vitupabile. sed prima nuptie sunt honestabiles. ergo. et cetera. *¶* Lōtra omne

illud est indecens a quo arceatur honeste personae in eterne hōmō. sed secunde nuptiis sit hōmō. ergo. *re*. *¶* Mais manifesta est. Minor probatur quod illud cesariensis conciliū quod ponitur in Ira. Presbyteri inq̄ praeceptore in nuptiis bigami non coenit cum p̄nīa bigam⁹ indigeat. *g. re* *¶* Itē omne illud est indecens quod efficit q̄s ineptus ad gradum dignitatis ad quā prius erat ydōneus. sed per secundas nuptias efficit quis ineptus ad gradū sacerdotij ad quā erat prius aptus. ergo secundas nuptias contrahere est vituperabile et indecorum. *¶* Itē omne illud est in obprobriū quod reddit hoīem notabiles de aliquo virio. sed secunde nuptie sit hōmō. *g. re* *¶* Et h̄ firmatur quod illud Amb. qđ habetur in litera qđ etiam in plenitudo carene gloria. *¶* Itē omne illud est in obprobriū quod reddit indignū ecclesiastica benedictōne. sed secunde nuptie (quibus sunt licite) privati sunt benedictōne qđ debetur illis sacramēto. ergo sit obprobrio. *¶* *R. dōm. qđ* sicut matrimonij sacramēto est virile et honorabile rōe triplicis boni. fidei. plis. et sacri. sic ut appropriate locum secunde nuptie sit honorabile. quod iborū est imma culatus. et hoc est per bonum fidei. Utiles vero sunt. quod vetero secundus. et hoc est per bonum plis Bonū vero sacramenti ad virtutem refertur. ad honorabilitate inquitum signat. sic enim sacramentum hoc magnū est et honorabile. scilicet rōne signat in christo et ecclesia. Ad utilitatem vero inquantum remedium peccat. Si ergo loquamur de secundis nuptiis rōne utilitatis. sic saluata ratio utilitatis. Utilis enim erat. et erat in officium et in remedium. et virtutem horū ut plurimū in secundis nuptiis repit. Si ratione honorabilitatis dicendum quod honorabiles erant ratione continētia conjugalis et signatio sacramentalis. et virtutem horū ibi est impfecta et defective. Nam signatio sacramentalis defectiva est sicut in veritate. continētia conjugalis secundum per habitabilitatem. ideo dico quod carent gloria. et ideo non sunt honorabiles. tamen quod carent culpa non sunt vituperabiles. sed sunt tolerabiles. unde nec dñs nec sancti eas prohibebunt. namq̄ malas. sed tamen eas non persuader quasi deficiuntur. Concedendū igitur quod propter loquendo secunde nuptiis non sunt honorabiles. sicut ostendunt ratones. et hoc est quod dicit ambro. et habetur in Ira. quod etiam in plenitudo carene gloria. *¶* Ad illud quod obiectur vitatur fornicatio. dōm quod vitat sicut statum imperfectum. et ideo potius hoc ad utilitatem quam ad laudem vel honorem eminē dicitur primere. *¶* Ad secundum quod obiectur de cognatione. dōm quod hoc non dicunt sicut finē gratiae sed finē temporis legis scripte. Uel si nūc dicat honorē. hoc est quod ad hocem non quantum ad deum quod queritur mō successio relatiōis non sanguinis. id uti litari potius quam honori hoc attribuendū est. *¶* Ad illud quod obiectur de sacramēto. dicendum quod vero est quod est sacramētū tamen est cū defecū. rōne cuius hōmō quādā ignobilitate. ac per hoc potius minuit gloria quam amplificetur in talis sacramēti contractione. *¶* Ad illud quod obiectur de suscitacione feminis. dōm quod illud fuit proprium le. ve. propter hoc quod ibi erat benedictio in prole carnali et promissio reponit. scilicet nunc lex illa non habet locū. Et si obiectas quod idem bonum iteratum est melius quam honestabilius. dōz. quod verū est si iteratio competat sue nature. sicut in bis quod acquiruntur per assuefactionē. hoc tamē non hōmō vbiq̄ loquitur cū. quod baptismus iteratus non est melior quam simplex. quod non competit ei iteratio. sic iteratio matrimonij non competit signationi. nec competit usui honestatis sive castitatis nisi sit. preter infirmitatem carnis. que magis facit excusabilitatem quam honestem. His uis patet quod sunt circa litteram.